

# FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 30 december 2016

---

1433/2016

## Statsrådets förordning om hissars säkerhet

I enlighet med statsrådets beslut föreskrivs med stöd av hiss säkerhetslagen (1134/2016):

### 1 §

#### *Tillämpningsområde*

Denna förordning innehåller bestämmelser om väsentliga hälso- och säkerhetskrav, förfaranden för bedömning av överensstämmelse med kraven och EU-försäkran om överensstämmelse som gäller hissar och säkerhetskomponenter till hissar.

Förordningen innehåller dessutom bestämmelser om studieinnehållet i utbildningsföreläsningarna för hissbehörighet enligt hiss säkerhetslagen (1134/2016) och om besiktning av omfattande ombyggnadsarbeten på en hiss.

### 2 §

#### *Säkerhetskomponenter till hissar*

Som i 6 § i hiss säkerhetslagen avsedda säkerhetskomponenter till hissar klassificeras

- 1) anordningar för förregling av schaktdörrar,
- 2) säkerhetsanordningar för att hindra fritt fall eller okontrollerad rörelse av hisskarogen, om strömtillförseln avbryts eller en hisskomponent skadas,
- 3) anordningar för hastighetsbegränsning,
- 4) energiackumulerande buffertar, antingen icke linjära, eller med dämpad återgång,
- 5) energiupptagande buffertar,
- 6) sådana säkerhetsanordningar på hydraulcylindrar i hydraulsystem som används för att hindra nedstörtning,
- 7) elektriska säkerhetsanordningar i form av säkerhetskretsar som innehåller elektroniska komponenter.

### 3 §

#### *Väsentliga hälso- och säkerhetskrav*

Bestämmelser om i 7 § i hiss säkerhetslagen avsedda väsentliga hälso- och säkerhetskrav för hissar och säkerhetskomponenter till hissar finns i bilagan till denna förordning.

### 4 §

#### *Förfaranden för bedömning av säkerhetskomponenters överensstämmelse med kraven*

Komponenttillverkaren ska vid bedömningen av säkerhetskomponenters överensstämmelse med kraven enligt 11 § i hiss säkerhetslagen tillämpa något av följande förfaranden:

1) en modell av säkerhetskomponenten till hissar lämnas för EU-typkontroll i enlighet med del A i bilaga IV till hissdirektivet, och överensstämmelse med typ säkerställs genom stickprovskontroll av säkerhetskomponenter till hissar i enlighet med bilaga IX till hissdirektivet,

2) en modell av säkerhetskomponenten till hissar lämnas för EU-typkontroll i enlighet med del A i bilaga IV till hissdirektivet, och omfattas av en kontroll av typöverensstämmelse utifrån en kvalitetssäkring av produkter i enlighet med bilaga VI till hissdirektivet,

3) överensstämmelse som grundar sig på fullständig kvalitetssäkring i enlighet med bilaga VII till hissdirektivet.

## 5 §

### *Förfaranden för bedömning av hissars överensstämmelse med kraven*

Hissleverantören ska vid bedömningen av hissars överensstämmelse med kraven enligt 12 § i hiss säkerhetslagen tillämpa något av följande förfaranden:

1) om hissarna har konstruerats och tillverkats i överensstämmelse med en typhiss som genomgått en EU-typkontroll enligt del B i bilaga IV till hissdirektivet eller med iakttagande av ett kvalitetssäkringssystem som godkänts i enlighet med bilaga XI till hissdirektivet:

a) slutlig kontroll av hissar i enlighet med bilaga V till hissdirektivet,

b) typöverensstämmelse som grundar sig på kvalitetssäkring av produkter för hissar i enlighet med bilaga X till hissdirektivet, eller

c) typöverensstämmelse som grundar sig på kvalitetssäkring av produktion för hissar i enlighet med bilaga XII till hissdirektivet,

2) överensstämmelse med kraven som grundar sig på kontroll av enskilda hissar i enlighet med bilaga VIII till hissdirektivet,

3) överensstämmelse med kraven som grundar sig på fullständig kvalitetssäkring samt konstruktionskontroll för hissar i enlighet med bilaga XI till hissdirektivet.

I de fall som avses i 1 mom. 1 punkten ska den som är ansvarig för konstruktion och tillverkning av hissen förse den som är ansvarig för installation och provning av hissen med all dokumentation och information som krävs för att denne ska kunna kontrollera att hissen är korrekt och säkert installerad och har genomgått provning.

Alla tillåtna variationer mellan en typhiss och de hissar som tillverkas på grundval av typhissen ska klart redovisas i den tekniska dokumentationen.

Det är tillåtet att genom beräkningar och på grundval av konstruktionsritningar visa att en serie anordningar uppfyller de väsentliga hälso- och säkerhetskrav som anges i bilagan till denna förordning.

## 6 §

### *EU-försäkringen om överensstämmelse*

Den EU-försäkringen om överensstämmelse som gäller hissar och som avses i 13 § i hiss säkerhetslagen ska vara förenlig med punkt B i bilaga II till hissdirektivet och den ska uppdateras.

Den EU-försäkringen om överensstämmelse som gäller säkerhetskomponenter till hissar och som avses i 13 § i hiss säkerhetslagen ska vara förenlig med punkt A i bilaga II till hissdirektivet och den ska uppdateras.

I EU-försäkringen om överensstämmelse ska det anges att de väsentliga hälso- och säkerhetskrav som gäller säkerhetskomponenter till hissar eller hissar har visats vara uppfyllda.

Om en hiss eller en säkerhetskomponent till hissar omfattas av mer än en av Europeiska unionens rättsakter där det ställs krav på EU-försäkringen om överensstämmelse, ska en enda EU-försäkringen om överensstämmelse upprättas med avseende på alla dessa unionsakter. I

denna försäkran ska det anges vilka av unionens rättsakter som avses, och det ska lämnas en publikationshänvisning till dem.

7 §

*Studieinnehållet i examen för hissbehörighet*

En i 46 § 2 mom. i hiss säkerhetslagen avsedd lämplig ingenjörsexamen och teknikerexamen inom det tekniska området och yrkesexamen inom hissbranschen och grundexamen inom elbranschen ska innehålla minst 30 kompetenspoängs studier inom ämnesområdena enligt 2 mom. och en lämplig högskoleexamen inom det tekniska området minst 25 studiepoängs studier inom ämnesområdena enligt 2 mom.

Studierna ska omfatta följande ämnesområden så att studiernas omfattning i varje punkt är minst 1,5 kompetenspoäng eller 1,5 studiepoäng:

- 1) teoretisk elektroteknik och elmätningsteknik,
- 2) elsäkerhetsbestämmelser och elsäkerhetsstandarder som krävs för elsäkerhetsexamen,
- 3) säkerhet vid elarbeten och elströmmens effekt,
- 4) dimensionering av, skyddet för och dokumentering av en elapparats skarvsladd,
- 5) besiktningar och mätningar som hänför sig till elsäkerheten.

En fristående examen ska motsvara de kunskaper och färdigheter som krävs enligt 1 mom.

8 §

*Besiktning av omfattande ombyggnadsarbeten på hissar*

I 63 § 1 mom. i hiss säkerhetslagen avsedda omfattande ombyggnadsarbeten på hissar ska besiktas genom tillämpning av den metod för kontroll av enskilda hissar som avses i 5 § 1 mom. 2 punkten i denna förordning.

9 §

*Ikraftträdande*

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2017.

Helsingfors den 21 december 2016

Justitie- och arbetsminister Jari Lindström

Handelsråd Tomi Lounema

**Väsentliga hälso- och säkerhetskrav****Inledning**

De väsentliga hälso- och säkerhetskraven tillämpas när hissar eller säkerhetskomponenter till hissar används på det sätt som hissleverantören eller tillverkaren av säkerhetskomponenter har avsett.

Hissar och säkerhetskomponenter till hissar ska uppfylla de väsentliga hälso- och säkerhetskrav som anges i denna bilaga. Med beaktande av den aktuella tekniknivån är det dock möjligt att de föreskrivna målen inte uppnås. I sådana fall ska hissar och säkerhetskomponenter till hissar konstrueras och byggas så att de i så stor utsträckning som möjligt uppfyller kraven.

Tillverkare av säkerhetskomponenter och hissleverantörer ska identifiera alla risker som är förenade med deras produkter, bedöma vilka faror som dessa medför samt beakta resultatet av bedömningen vid konstruktionen och tillverkningen av produkter.

**1. Allmänt****1.1 Allmänna säkerhetskrav på maskiner**

Hissar ska dessutom uppfylla de grundläggande hälso- och säkerhetskraven enligt bilaga 1 till statsrådets förordning om maskiners säkerhet (400/2008) i fråga om sådana riskfaktorer som inte behandlas i denna bilaga. Punkt 1.1.2 i den ovan nämnda bilagan ska alltid iaktas.

**1.2 Lastbärare**

Lastbäraren i varje hiss ska utgöras av en hisskorg. Hisskorgen ska vara konstruerad och tillverkad för att erbjuda utrymme och bärformåga i relation till det största antal personer och den märklast som fastställts av installatören.

Om en hiss är avsedd för transport av personer och dess storlek så tillåter, ska hisskorgen vara konstruerad och tillverkad på så sätt att den inte på grund av sina strukturella egenskaper försvårar eller förhindrar tillgång till och användning av hissen för personer med nedsatt funktionsförmåga samt möjliggöra lämpliga anpassningar avsedda att underlätta deras användning av hissen.

**1.3 Upphängning och bärande organ**

Hisskorgens upphängning och/eller bärande organ och deras ändinfästningar ska väljas och konstrueras så att de med hänsyn tagen till användningsförhållanden, använt material och tillverkningsvillkoren erbjuder en betryggande total säkerhetsnivå och därmed minimerar risken för nedstörtning av hisskorgen.

I fråga om hissar med linor eller kedjor som bärande organ ska hisskorgen vara upphängd i minst två av varandra oberoende linor eller kedjor, infästade var för sig. Linorna eller kedjorna får inte vara skarvade eller splitsade utom i de fall detta är nödvändigt för infästning eller vändögla.

**1.4 Kontroll av rörelser inklusive överhastighet**

1.4.1 Hissar ska vara konstruerade, tillverkade och installerade så att de inte kan sättas igång så länge belastningen överskrider märklasten.

1.4.2 Varje hiss ska ha en hastighetsbegränsare. Detta gäller dock inte för hissar vilkas drivsystem är konstruerat på ett sådant sätt att det hindrar överhastighet.

1.4.3 Snabbgående hissar ska ha en anordning för övervakning och begränsning av hastigheten.

1.4.4 Drivskivehissar ska vara konstruerade så att en tillräckligt säker meddrivning erhålls.

## 1.5 Hissmaskineri

1.5.1 Varje personhiss ska ha sitt eget hissmaskineri. Detta krav gäller dock inte hissar som i stället för motvikt har en andra hisskorg.

1.5.2 Installatören ska se till att hissmaskineriet med tillhörande utrustning inte är tillgängligt, annat än i samband med underhåll och i nödsituationer.

## 1.6 Manöverorgan

1.6.1 Manöverorgan för hissar som är avsedda för transport av personer med funktionsnedsättning utan medhjälpare ska vara lämpligt konstruerade och placerade för detta ändamål.

1.6.2 Manöverorganens funktioner ska vara tydligt och ändamålsenligt markerade.

1.6.3 Anropskretsar för flera hissar i samma grupp får vara gemensamt eller inbördes förbundna.

1.6.4 Elektrisk utrustning ska vara installerad och inkopplad så att

- a) varje förväxling med elektriska kretsar som inte har något samband med hissen är utesluten,
- b) strömtillförseln kan omkopplas under belastning,
- c) hissens rörelser är beroende av elektriska säkerhetsanordningar, anslutna och inkopplade i en separat säkerhetskrets,
- d) ett fel i den elektriska installationen inte kan förorsaka en farlig situation.

## 2. Risker för personer som befinner sig utanför hisskorgen

2.1 Varje hiss ska vara konstruerad och tillverkad så att hisschaktet är oåtkomligt utom i samband med underhåll och i nödsituationer. Tillträde till hisschaktet ska inte kunna ske, om inte normal drift av hissen är utesluten.

2.2 Varje hiss ska vara konstruerad och tillverkad så att risk för klämning av person är förebyggd när hisskorgen befinner sig i sitt allra nedersta respektive översta läge.

Kravet kan uppfyllas genom att tillräckligt fritt utrymme eller tillflyktsplats finns under och över hisskorgens ändlägen.

När hiss installeras i en befintlig byggnad där det inte är möjligt att ordna med tillräcklig tillflyktsplats, kan kravet uppfyllas också med permanent installerade säkerhetsanordningar som ger motsvarande säkerhet.

2.3 Stannplanen och tillträdesöppningarna till hisskorgen ska ha dörrar, med för användningsändamålet betryggande mekanisk hållfasthet i enlighet med de av tillverkaren angivna användningsvillkoren.

En förreglingsanordning ska vid normal drift hindra

- a) att hisskorgen kan sättas i rörelse avsiktligt eller oavsiktligt, om inte samtliga schaktdörrar är stängda och även förreglade,
- b) att schaktdörren kan öppnas när hisskorgen är i rörelse och befinner sig utanför ett bestämt stannplan.

Inkörning av hisskorgen till stannplanet med öppen dörr får dock ske inom bestämda stannplanszoner under förutsättning att inkörningshastigheten kontrolleras.

### **3. Risker för personer som befinner sig i hisskorgen**

3.1 Hisskorgen ska vara fullständigt inhägnad med väggar till full höjd, golv och tak med undantag av ventilationsöppningar. Hisskorgen ska ha dörrar till full höjd. Dörrarna ska vara utförda och installerade så att korgen inte kan hållas i rörelse, om inte dörrarna är stängda. Hisskorgen ska stanna om någon dörr öppnas, med undantag för inkörning till stannplan enligt punkt 2.3.

Hisskorgens dörrar ska förbli stängda och förreglade om hissen stannar mellan två plan och det föreligger risk att någon kan falla ned mellan hisskorgen och schaktväggen.

3.2 Hissen ska i händelse av strömavbrott eller fel på komponenter ha en anordning som hindrar fritt fall av hisskorgen eller okontrollerad rörelse av korgen.

Den anordning som hindrar fritt fall av hisskorgen ska vara oberoende av de organ som bär upp hisskorgen.

Anordningen ska kunna stanna hisskorgen med märklast och vid den högsta hastighet som installatören förutsatt. Ett stopp som föranletts av denna anordning får inte orsaka en retardation som är farlig för passagerarna oavsett belastningsförhållandet.

3.3 Buffertar ska finnas mellan hisschaktets botten och hisskorgens golv.

Det fria utrymmet som det refereras till i punkt 2.2 ska uppmätas vid fullt ihoptryckt buffert.

Ovan nämnda krav gäller inte för hissar vilkas hisskorg på grund av drivsystemets konstruktion inte kan inkräkta på det fria utrymmet enligt punkt 2.2.

3.4 Hissar ska vara konstruerade och byggda så att de inte kan sättas igång om den anordning som krävs i punkt 3.2 inte är i verksamt läge.

### **4. Övriga risker**

4.1 Maskinmanövrerade schaktdörrar och korgdörrar ska ha en anordning som förebygger klämrisk vid deras rörelse.

4.2 Schaktdörrar ska, när de avses bidra till att skydda byggnaden mot brand, ha en tillfredsställande isoleringsförmåga, genom att vara täta, hela och oskadade samt genom dörrarnas isolerande och värmeöverförande egenskaper.

4.3 Motvikterna ska installeras så att risken för kollision mellan hisskorgen och motvikten eller möjligheten av att denna faller ned på hisskorgen elimineras.

4.4 En hiss ska ha en lämplig anordning som gör det möjligt att frigöra och evakuera passagerare som är instängda i hisskorgen.

4.5 Hisskorgar ska vara utrustade med ett tvåvägs kommunikationssystem som möjliggör en permanent förbindelse med den part som enligt överenskommelse svarar för räddning ur hissen.

4.6 Varje hiss ska vara konstruerad och tillverkad så att, i händelse av att temperaturen i hissmaskinen överskrider det av installatören fastställda högsta värdet, hissen kan fullfölja pågående färd, men därefter inte acceptera nya startimpulser.

4.7 Varje hisskorg ska vara konstruerad och tillverkad så att det finns tillräcklig luftväxling för passagerarna även i händelse av ett längre driftsavbrott.

4.8 I en hisskorg ska det finnas god belysning när hissen används och alltid när en schaktdörr är öppen. Det ska dessutom finnas nödbelysning i hisskorgen.

4.9 Kommunikationssystemet enligt punkt 4.5 och nödbelysningen enligt punkt 4.8 ska vara konstruerade och tillverkade så att de fungerar även vid strömavbrott. De ska fungera under den tidsperiod som normalt passerar innan hjälp når fram.

4.10 Manöverkretsar som kan användas i händelse av brand ska vara så konstruerade och utförda att hissen kan hindras att stanna vid vissa stannplan och lämnar prioritet för räddningspersonalen att manövrera hissen.

## **5. Märkningar**

5.1 Utöver de minimikrav angående märkning som anges i punkt 1.7.3 i bilagan till statsrådet förordning om maskiners säkerhet (400/2008) ska hisskorgen vara försedd med väl synlig skylt där uppgift om märklasten i kilogram och det högsta tillåtna antalet passage-rare i hissen står angivna.

5.2 Om hissen är konstruerad så att de människor som blivit instängda i hisskorgen kan ta sig ut ur den utan utomstående hjälp, ska korgen vara försedd med tydliga och väl synliga anvisningar om detta.

## **6. Anvisningar**

6.1 Säkerhetskomponenter till hissar ska åtföljas av sådana anvisningar att följande åtgärder kan vidtas effektivt och tryggt:

- a) montering,
- b) koppling,
- c) reglering,
- d) underhåll.

6.2 Hissar ska åtföljas av anvisningar. Anvisningarna ska inbegripa åtminstone följande dokument:

- a) anvisningar som innehåller sådana anvisningar och scheman som behövs vid normal drift, underhåll, reparation, kontroll och periodiska besiktningar samt vid sådana räddningsåtgärder som nämns i punkt 4.4.,
- b) en underhållsjournal där utförda serviceåtgärder, reparationer och periodiska besiktningar kan antecknas.